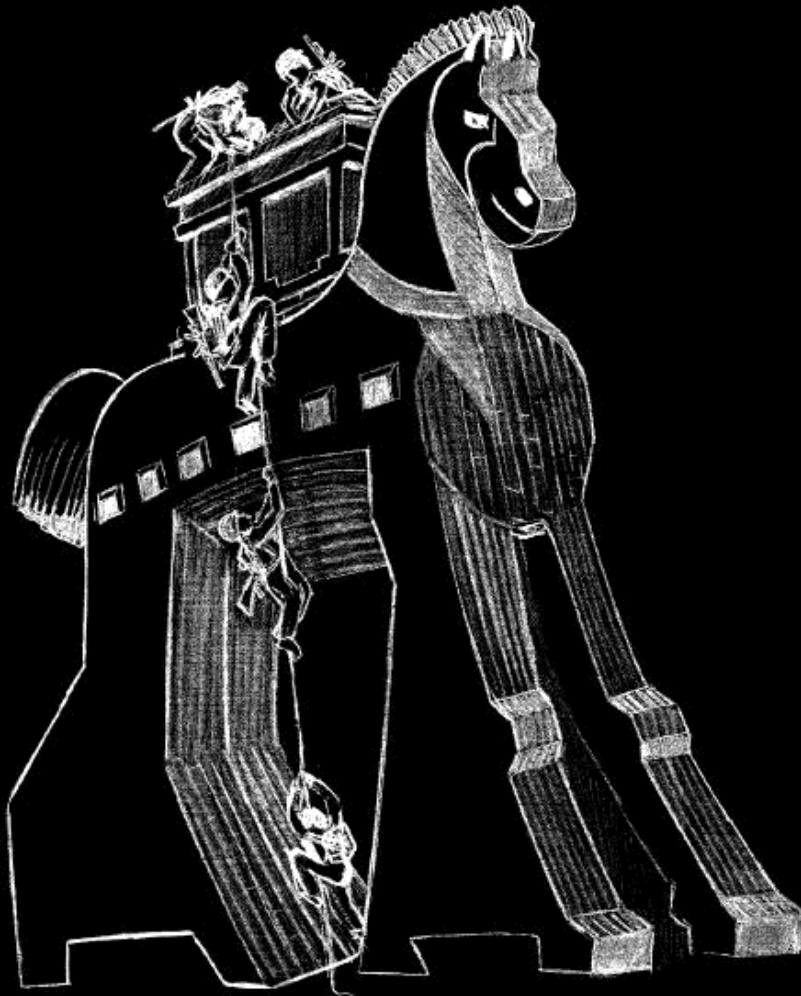

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΑΘΗΝΑ 2004

Ο δούρειος ίππος προ των πυλών

κοινωνική ειρήνη-ταξική εκχειρία
ή αντικαθεστωτικός αγώνας;

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες επιστρέφουν στη γενέτειρά τους. Αν και κάποιοι αρχαιολόγους υποστηρίζουν ότι οι σύγχρονοι Αγώνες έχουν χάσει τα αγνά χαρακτηριστικά των αρχαίων, η αλήθεια είναι ότι και στους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες το ολυμπιακό πνεύμα δεν ήταν παρά ένας μύθος. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, ως βιτρίνα του κυρίαρχου πολιτισμού, έχουν ένα πολύμορφο και δυσβάσταχτο τίμημα: περιστολή δικαιωμάτων, επιδείνωση εργασιακών σχέσεων και συνθηκών, καταστολή, καταστροφή φυσικού περιβάλλοντος. Το δυστύχημα είναι ότι οι επιπτώσεις από την ανάληψη και τέλεση των Ολυμπιακών Αγώνων και τα κατασταλτικά μέτρα στο όνομα της «ασφάλειας» δεν έχουν ημερομηνία λήξης. Τα μέτρα ήρθαν για να μείνουν.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες στην Αρχαία Ελλάδα

Μια αναδρομή στα κείμενα των αρχαίων φιλοσόφων καταρρίπτει την εξιδανικευμένη εικόνα που επιχειρεί να δημιουργήσει η κυριαρχία για τον αθλητισμό και τους ολυμπιακούς αγώνες στην αρχαιότητα. Το ολυμπιακό πνεύμα δεν είναι παρά ένας μύθος.

Η ολυμπιακή... εκχειρία

Το θέμα της διοργάνωσης και εκμετάλλευσης των αγώνων μετέτρεψε πολλές φορές το Ιερό της Ολυμπίας σε πεδίο αιματηρών πολεμικών συγκρούσεων. Η πολιτική σημασία των αγώνων, η ενδυνάμωση της εξουσίας, της φήμης του κύρους και της επιρροής της διοργανώτριας πόλης, η συγκέντρωση πλούτου από τη συρροή χιλιάδων πλουσίων και από τα αφιερώματα που προέρχονταν από όλες τις περιοχές της Μεσογείου αποτέλεσαν την αιτία συγκρούσεων μεταξύ της Πίσας, της Ηλίδας και της Αρκαδίας. Οι Πισαίοι μετά από πολεμικές αναμετρήσεις κατάφεραν να διοργανώσουν την 8^η (748 π.Χ.) και 34^η (644 π.Χ.) Ολυμπιάδα. Οι Ηλείοι αρνήθηκαν να καταγράψουν αυτές τις δύο ολυμπιάδες στον επίσημο κατάλογο των αγώνων, χαρακτηρίζοντάς τις ανολυμπιάδες. Το 572 π.Χ. κατάφεραν να εξολοθρεύσουν τους Πισαίους και να τους ξεριζώσουν από την Ηλεία¹. Το 364 π.Χ. οι Αρκάδες νίκησαν τους Ηλείους και διοργάνωσαν την 104^η Ολυμπιάδα. Στη διάρκειά της, κι ενώ σύμφωνα με τον Ξενοφώντα είχαν ήδη τελεστεί οι ιπποδρομίες και το πένταθλο, οι Ηλείοι εισέβαλαν με στρατό στον «ιερό χώρο» και μετά από μεγάλη μάχη επικράτησαν και ονόμασαν ανολυμπιάδα και αυτήν την ολυμπιάδα².

Μετράει μόνο η πρωτιά

Ο Πλάτωνας στηλιτεύει το γεγονός ότι **στους αθλητικούς αγώνες μετράει μόνο η πρωτιά** και ότι η συμμετοχή από μόνη της δεν έχει καμία αξία, επισημαίνοντας ότι οι ηττημένοι γίνονται καταγέλαστοι από τους θεατές και όσοι δρομείς έρχονται τελευταίοι τρέχουν να φύγουν με σκυμμένους ώμους³. Ο Αριστοτέλης αναρωτιέται πώς είναι δυνατόν η πυγμαχία, που σκοπό έχει τόσο ασήμαντα πράγματα, να προξενεί χαρά στους αθλητές⁴. Ο Γαληνός αναφέρεται σε απόσπασμα από τον *Αυτόλυκο* του Ευριπίδη που υποστηρίζει: «*Στην Ελλάδα είναι χιλιάδες τα κακά, κανένα όμως δεν είναι χειρότερο από το γένος των αθλητών*» και συγκρίνοντας τις λέξεις αθλητής και άθλιος καταλήγει ότι είναι συγγενικές⁵.

Το βραβείο δεν είναι μόνο ένα στεφάνι

Παρά τη διαδεδομένη αντίληψη ότι οι ολυμπιονίκες βραβεύονταν μόνο με τον κότινο (στεφάνι αγριελιάς), η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Πίσω από το στεφάνι που τοποθετούσε ο ελληνοδίκης στο κεφάλι του νικητή, υπήρχε το τρίπτυχο **χρήμα, δόξα**

¹ Παισανίας, *Ελλάδος Περιήγησις, Ηλιακά Β'*, 22, 2-4

² Ξενοφώντας, *Ελληνικά Ζ'*, 28-29

³ Πλάτωνας, *Πολιτεία*, Χ, 12

⁴ Αριστοτέλης, *Ηθικά Νικομάχεια*, 1117b

⁵ Γαληνός, *Προτρεπτικός επ' ιατρικήν*, 9-11

και **εξουσία**. Ο Σόλων καθόρισε το έπαθλο των ολυμπιονικών σε 500 δραχμές⁶, ποσό πολύ μεγάλο αν αναλογιστεί κανείς ότι μία δραχμή ήταν η αξία ενός προβάτου. Ο Δίων ο Χρυσόστομος αναφέρει και μεγαλύτερα ποσά σε άλλες πόλεις, όπως το ποσό των 5 ταλάντων (131 κιλά ασήμι με αξία 6000 δραχμών). Παράλληλα, οι ολυμπιονικές αποκτούσαν ισόβια σίτιση με δημόσια δαπάνη, απαλλαγή από φορολογία και στρατιωτική υπηρεσία και δοξάζονταν με επινίκιες πομπές, ανδριάντες, ύμνους, αναγραφή των ονομάτων τους σε στήλες που τοποθετούνταν στο κέντρο της πόλης. Σε περίοδο πολέμου απολάμβαναν μερίδιο από τη λεία και σε περίοδο ειρήνης την πρωτοκαθεδρία στις δημόσιες εκδηλώσεις και αξιώματα στη διοίκηση. Σε κάποιες περιπτώσεις μάλιστα οι νικητές θεοποιούνταν. Οι Θάσιοι έστησαν ανδριάντα στο Θεαγένη και καθιέρωσαν θυσίες προς τιμήν του⁷, ενώ οι Σπαρτιάτες άρχιζαν να λατρεύουν τον Ιπποσθένη με ειδικό ναό σαν να ήταν ο θεός Ποσειδώνας⁸.

Οι τύραννοι χρησιμοποιούσαν τις ολυμπιακές επιτυχίες για να εδραιώσουν την εξουσία τους, πληρώνοντας αδρά ποιητές (όπως τον Πίνδαρο, τον Βακχυλίδη και το Σιμωνίδη) για να γράψουν επινίκιους ύμνους, με τους οποίους δεν δόξαζαν μόνο τις ολυμπιακές νίκες, αλλά και τις ανύπαρκτες αρετές των τυράννων. Παράλληλα, η Ολυμπία και οι Ολυμπιακοί Αγώνες χρησιμοποιήθηκαν από τους ισχυρούς της εποχής ως καθαρτήριο για τα εγκλήματα τους. Τύραννοι από τις πόλεις της Σικελίας που επιδίδονταν σε ωμότητες σε βάρος των πολιτών, προσέφεραν πλούσια δώρα στην Ολυμπία για να παρουσιαστούν ευσεβείς. Ο Ρωμαίος κατακτητής Μόμμιος, την επομένη της νίκης του στη Λευκόπετρα της Αχαΐας (146 π.Χ.), την ώρα που κατέστρεφε ολοσχερώς την Κόρινθο και πουλούσε τους κατοίκους της για δούλους, αφιέρωνε στην Ολυμπία ένα χάλκινο άγαλμα του Δία από τα λάφυρα της Αχαΐας.

Οι ολυμπιονικές αξιοποιούσαν τις νίκες τους ως μέσο απόκτησης κοινωνικής επιρροής και πολιτικής εξουσίας. Το 640 π.Χ. ο Κύλων ο Αθηναίος αξιοποιώντας το κύρος και τη δόξα που αποκόμισε από τη νίκη του στο αγώνισμα του διαύλου, καταλαμβάνοντας την Ακρόπολη επιχείρησε να καταλύσει το δημοκρατικό πολίτευμα και να γίνει τύραννος⁹. Το 560 π.Χ. η νίκη του Μιλτιάδη στην αρματοδρομία ανησύχησε τον αθηναίο τύραννο Πεισίστρατο, ο οποίος για να προλάβει πιθανή ανατροπή του, έχρησε το Μιλτιάδη τύρανο στην αποικία Χερσίνη στη Θράκη¹⁰. Μετά το θάνατο του Πεισίστρατου, τα παιδιά του δολοφόνησαν τον ολυμπιονίκη Κίμωνα για να αποφύγουν ενδεχόμενη διεκδίκηση της ηγεσίας. Ο Χαίρων από την αχαϊκή Πελλήνη, αφού στέφθηκε νικητής στο αγώνισμα της πάλης σε 4 διαδοχικές ολυμπιάδες, επιχείρησε να εξαργυρώσει την εκτίμηση των συμπολιτών του και να κυβερνήσει ως τύραννος με τη βοήθεια του Μεγάλου Αλεξάνδρου¹¹. Το 416 π.Χ. ο Αλκιβιάδης στέφθηκε νικητής στο αγώνισμα του τεθρίππου, χρησιμοποιώντας επτά αντί για τέσσερα άλογα. Στη συνέχεια χρησιμοποίησε τη νίκη του ως επιχείρημα για να αναλάβει την αρχηγία της εκστρατείας των Αθηναίων κατά της Σικελίας¹².

Οι αγώνες δεν είναι και τόσο καθαροί

Οι ηθικές και υλικές απολαβές της νίκης θάμπωναν αθλητές και προπονητές σε τέτοιο βαθμό που στην ιστοριογραφία αναφέρονται περιπτώσεις **δωροδοκίας**, χρηματισμού και παζαριών για την έκβαση των αγώνων. Στις περιπτώσεις που οι παραβάτες γίνονταν αντιληπτοί, τιμωρούνταν με πρόστιμα, τα οποία χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή χάλκινων αγάλματων του Δία. Με τα χρήματα των προστίμων κατασκευάστηκαν πολλά τέτοια αγάλματα, γεγονός που καταδεικνύει ότι οι δωροδοκίες ήταν γενικευμένη κατάσταση. Ο Πausανίας αναφέρει χαρακτηριστικά τις περιπτώσεις του Θεσσαλού πυγμάχου Ευπώλου στην 98^η Ολυμπιάδα που δωροδόκησε 3 συ-

⁶ Πλούταρχος, *Σόλων*, 23

⁷ Πausανίας, *Ελλάδος Περιήγησις, Ηλιακά Β'*, 11, 8-9

⁸ Πausανίας, *Ελλάδος Περιήγησις, Λακωνικά*, 15, 7

⁹ Θουκυδίδης, *Ιστορία Α'*, 126, 4

¹⁰ Ηρόδοτος, *Μούσαι VI*, 36

¹¹ Πausανίας, *Ελλάδος Περιήγησις*, 7, 27.7

¹² Θουκυδίδης, *Ιστορία ΣΤ'*, 16, 2

ναθλητές του, του Αθηναίου πενταθλητή Καλίππου στην 112^η Ολυμπιάδα, του Ρόδιου παλαιστή Φιλόστρατου που δωροδότησε τον Εύδηλο στην 178^η Ολυμπιάδα, αλλά και την περίπτωση του Δαμόνικου, πατέρα του Πολύκτορα, που δωροδότησε τον πατέρα του Σώσανδρου για να πείσει το γιο του να χάσει τον αγώνα πάλης στην 192^η Ολυμπιάδα¹³. Ο Φιλόστρατος γράφει ότι το στεφάνι της νίκης «*μπορεί κανείς ελεύθερα να το πουλάει και εξίσου ελεύθερα να το αγοράζει*» και αναφέρει και περιπτώσεις προπονητών που δάνειζαν εντόκως χρήματα στους αθλητές τους για να δωροδοκήσουν τους αντιπάλους τους¹⁴, ενώ ο Παισανίας αναφέρει και περιπτώσεις ελλανοδικών που τιμωρήθηκαν επειδή ευνόησαν αθλητές σε βάρος άλλων¹⁵. Οι Ελλανοδικές επηρεάζονταν πάντα από τους ισχυρούς της εποχής και με τα κατάλληλα ανταλλάγματα μεροληπιτούσαν υπέρ των ισχυρών. Ο ρωμαίος αυτοκράτορας Νέρων συμμετείχε σε ολυμπιακή αρματοδρομία πάνω σε άρμα με 10 άλογα. Έπεσε όμως από το άρμα, ξανανέβηκε και μετά από λίγο εγκατέλειψε τον αγώνα. Οι ελλανοδικές όμως τον ανακήρυξαν νικητή¹⁶.

Πολλές φορές οι αθλητές κατάφευγαν σε παρανομίες και κομπίνες για να εξασφαλίσουν τη νίκη. Καταγράφονται περιπτώσεις ψευδούς δήλωσης ηλικίας από αθλητές, προκειμένου να έχουν πλεονεκτήματα στον αγώνα ή να αγωνιστούν στην κατηγορία των παιδιών αντί των ανδρών. Για τους δρομείς αναφέρονται περιπτώσεις όπου ξεκινούσαν πριν από το σύνθημα ή που έσπρωχναν και εμπόδιζαν τους αντιπάλους τους να αγωνιστούν. Παλαιστές, πυγμάχοι και παγκρατιστές κατάφευγαν σε απαγορευμένες λαβές ή αντικανονικά χτυπήματα. Σε αρχαίες παραστάσεις παγκρατίου απεικονίζονται αθλητές που επιχειρούν να δαγκώσουν τους αντιπάλους τους ή να τους βγάλουν το μάτι¹⁷. Μάλιστα, στην Αθήνα της κλασικής εποχής, ο νόμος όριζε ότι όποιος θανάτωνε τον αντίπαλό του στους αγώνες, θεωρείται αθώς και δεν αντιμετωπίζει δίωξη¹⁸.

Πεδίο ανταγωνισμού των ισχυρών

Οι ελληνικές πόλεις-κράτη, στο πλαίσιο του ανταγωνισμού τους, φιλοδοξούσαν να κερδίσουν όσο το δυνατό περισσότερες ολυμπιακές νίκες, που θα τους εξασφάλιζαν φήμη και ισχύ. Έτσι, από τη μία πλευρά πολλές πόλεις **εξαγόραζαν αθλητές** από άλλες πόλεις και τους παρουσίαζαν ως δικούς τους, και από την άλλη πολλοί αθλητές, για να κερδίσουν περισσότερα χρήματα, παραχωρούσαν σε άλλη πόλη την εκπροσώπησή τους. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, εκτός από πεδίο άσκησης πολιτικής προπαγάνδας αποτελούσαν και πεδίο επίδειξης πλούτου από αριστοκράτες, βασιλιάδες και τυράννους. Τα πολύτιμα αφιερώματα στην Ολυμπία από τους πλούσιους ηγεμόνες δεν αποτελούσαν παρά δείγματα της δύναμής τους, που εξασφάλιζαν την προβολή τους σ' ένα χώρο με πανελλήνια απήχηση.

Η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, μαζί με άλλους αρχαίους αγώνες (Νέμεα, Πύθια, Άκτια) καταργήθηκαν το 393 μ.Χ. από τον αυτοκράτορα Θεοδόσιο, στο πλαίσιο της απαγόρευσης «παγανιστικών τελετών» και της δίωξης αλλόθρησκων (ειδωλολατρών και αιρετικών), που σε αυτοκρατορικό διάταγμα χαρακτηρίζονται «μωροί και τυφλοί». Η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων το **1896** έγινε με πρωτοβουλία του Γάλλου βαρόνου Pierre de Coubertin, που επεδίωκε να αναδείξει το γαλλικό αθλητισμό. Για να διασφαλίσει παγκόσμια ανταπόκριση και διεθνή εντυπωσιασμό, πρότεινε την τέλεση των αγώνων στην Ελλάδα. Ο Coubertin ήταν πλούσιος, προνομιούχος αριστοκράτης, μι-

¹³ Παισανίας, *Ελλάδος Περιήγησις, Ηλιακά Α'*, 21

¹⁴ Φιλόστρατος, *Γυμναστικός*, 45

¹⁵ Παισανίας, *Ελλάδος Περιήγησις, Ηλιακά Β'*, 3.7

¹⁶ Σουητώνιος, *Νέρων*, 22-24

¹⁷ Τιβέριος Μιχάλης, *Αθλητικά ανομήματα στην αρχαιότητα*, ΤΟ ΒΗΜΑ, 31/07/1994

¹⁸ Δημοσθένης, *Κατ' Αριστοκράτους*, 53

σογύνης, με αντιλαϊκή και ρατσιστική ιδεολογία. Όπως έγραφε¹⁹, οι αθλητικοί αγώνες προορίζονται για τους εκλεκτούς, άξιους αθλητές και θεατές από τις ανώτερες τάξεις και αφορούν αποκλειστικά τη λευκή φυλή. Ένωθε καταφρόνηση και μίσος για τους έγχρωμους πρωταθλητές²⁰ και, όπως στους αρχαίους ολυμπιακούς αγώνες απαγορευόταν η συμμετοχή σε γυναίκες, δούλους και «βαρβάρους» (μη Έλληνες), απαγόρευσε τη συμμετοχή γυναικών και εγχρώμων στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Η Ολυμπιάδα του **1900** διεξήχθη στο Παρίσι, στο πλαίσιο των σοβινιστικών επιδιώξεων του Coubertin να λαμπρύνει την γαλλική πρωτοκαθεδρία. Επιτράπηκε η συμμετοχή γυναικών μόνο στο τένις και το γκολφ, ενώ στα αγωνίσματα περιλήφθηκε και ο πυροβολισμός περιστερών! Από την Ολυμπιάδα του **1908** στο Λονδίνο και μετά οι αθλητές δεν συμμετείχαν ατομικά, αλλά ως αντιπρόσωποι χωρών. Οι ομάδες της Βρετανίας και των ΗΠΑ αντάλλαξαν κατηγορίες για απάτες και σε κάποια αγωνίσματα οι διοργανωτές απέκλεισαν τους μη Βρετανούς αθλητές. Στους Αγώνες του **1912** στην Στοκχόλμη, ο αμερικάνος Ινδιάνος Jim Thorpe κέρδισε χρυσά μετάλλια στο πένταθλο και στο δέκαθλο. Η ινδιάνικη καταγωγή του όμως ενόχλησε τη ΔΟΕ, η οποία ισχυριζόμενη ότι ο Thorpe ήταν ημιεπαγγελματίας αθλητής, ανακάλεσε την νίκη του και απαίτησε την επιστροφή των μεταλλίων. Στην Ολυμπιάδα του **1920** στην Αμβέρσα, αποκλείστηκαν οι χώρες που έχασαν στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο (Γερμανία, Αυστρία, Ουγγαρία, Βουλγαρία και Τουρκία). Η Γερμανία αποκλείστηκε για τον ίδιο λόγο και στην Ολυμπιάδα του **1924** στο Παρίσι. Στην Ολυμπιάδα του **1928** στο Άμστερνταμ, η συμμετοχή γυναικών στα αγωνίσματα της γυμναστικής και κλασικού αθλητισμού προκάλεσε έντονες αντιδράσεις από τον Coubertin και τον Πάπα της Ρώμης. Στην Ολυμπιάδα του **1932** στο Λος Άντζελες, απαγορεύτηκε στις γυναίκες η πρόσβαση στο ολυμπιακό χωριό.

Η Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ) ανέθεσε την Ολυμπιάδα του **1936** στη ναζιστική Γερμανία. Οι τοίχοι του Βερολίνου γέμισαν με αφίσες που συνδύαζαν τους ολυμπιακούς κύκλους με τη σβάστικα. Κατά την έναρξη των αγώνων έγιναν μεγαλοπρεπείς παρελάσεις στρατιωτικών τμημάτων και ναζιστικών οργανώσεων. Οι αθλητικές αντιπροσωπίες όλων των χωρών (εκτός από την Αίγυπτο) παρέλασαν χαιρετώντας φασιστικά τον Χίτλερ, με υψωμένο το δεξί χέρι. Η Ολυμπιάδα του Βερολίνου κληροδότησε στις επόμενες την τελετή αφής της ολυμπιακής φλόγας και τη σχετική λαμπαδηδρομία, μια ιδέα του Carl Diem, επικεφαλής του χιτλερικού αθλητισμού, που υλοποιήθηκε υπό την επίβλεψη του Υπουργού Προπαγάνδας Γκότσεφ Γκαίμπελς. Ο Έλληνας ολυμπιονίκης του 1896 Σπύρος Λούης, ως τελευταίος λαμπαδηδρόμος, προσκύνησε τον Χίτλερ και του προσέφερε ένα κλαδί ελιάς. Στην Ολυμπιάδα του **1948** στο Λονδίνο, η Γερμανία αποκλείστηκε ως ηττημένη στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Στους Αγώνες του **1952** στο Ελσίνκι κυριάρχησε το ψυχροπολεμικό κλίμα, με τη Ρωσία να καταλαμβάνει ξεχωριστό ολυμπιακό χωριό. Πριν από τους αγώνες του **1956** στη Μελβούρνη, η Ρωσία εισέβαλε στην Ουγγαρία, ενώ Βρετανία, Γαλλία και Ισραήλ εισέβαλαν στην Αίγυπτο. Αίγυπτος, Λίβανος, Ιράκ και Κίνα απείχαν από τους αγώνες. Η κυβέρνηση της Αυστραλίας προέτρεψε τους Ούγγρους αθλητές να λιποτακτήσουν και έστειλε ένοπλους φρουρούς στο Ολυμπιακό χωριό. Το **1960** η ΔΟΕ θησαυρίζει με την πώληση των τηλεοπτικών δικαιωμάτων και οι αγώνες της Ρώμης προσαρμόζονται στις ανάγκες του τηλεοπτικού θεάματος. Στην Ολυμπιάδα του **1964** στο Τόκιο, η Ινδονησία και η Βόρειος Κορέα εξαναγκάζονται να αποχωρήσουν από τους αγώνες.

10 μέρες πριν την έναρξη των Ολυμπιακών του **1968** στο Μεξικό, κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων, 10.000 στρατιώτες με πυρά από πυροβόλα και ριπή χειροβομβίδων από ελικόπτερα δολοφόνησαν 300 και τραυμάτισαν 2000 διαδηλωτές έξω από το Ολυμπιακό Στάδιο. Στην Ολυμπιάδα του **1972** στο Μόναχο, παλαιστίνιοι μαχητές έθεσαν σε ομηρία ισραηλινούς αθλητές. Η παρέμβαση της γερμανικής αστυνομίας, μετά την εκτέλεση παλαιστίνιων και ισραηλινών, επέτρεψε τη συνέχιση του ακριβοπληρωμένου τηλεοπτικού θεάματος. Για τις ανάγκες της «ασφάλειας» στην Ολυ-

¹⁹ Pierre de Coubertin, *Mémoires Olympiques*, 50

²⁰ Περιοδικό *Fortnight Review*, τεύχος 90, 1908

μπιάδα του 1976 στο Μόντρεαλ, η καναδική κυβέρνηση διοργάνωσε τη μεγαλύτερη στρατιωτική επιχείρηση μετά τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Η Ρωσία ξεπέρασε τις ΗΠΑ σε αριθμό μεταλλίων, με αποτέλεσμα η Πράβδα να εξυμνεί τη σοβιετική ανωτερότητα και ο αμερικάνος πρόεδρος Φορντ να διατάσσει ομοσπονδιακή έρευνα.

Το 1980 πρόεδρος της ΔΟΕ εξελέγη ο Χουάν Αντόνιο Σάμαρανκ, που επί 40 χρόνια υπήρξε δούλος του φασιστικού καθεστώτος της Ισπανίας και τυφλό όργανο του Φράνκο. Είχε διατελέσει βουλευτής του φασιστικού κόμματος του Φράνκο, πρόεδρος του φασιστικού δημοτικού συμβουλίου της Βαρκελώνης και ύστερα υπουργός αθλητισμού του φασιστικού καθεστώτος. Στην Ολυμπιάδα της ίδιας χρονιάς στη Μόσχα, ο αμερικάνος πρόεδρος Κάρτερ ζήτησε και πέτυχε να μη συμμετάσχουν στους αγώνες πολλές δυτικές χώρες. Οι Ρώσοι απάντησαν με το ίδιο νόμισμα το 1984 στην Ολυμπιάδα του Λος Άντζελες, διατάσσοντας τις χώρες του Συμφώνου της Βαρσοβίας να απόσχουν. Οι αγώνες του 1988 στη Σεούλ αποτέλεσαν ακόμα μία στρατιωτική επιχείρηση, με τη συμβολή και 40.000 αμερικάνων στρατιωτών. 263.564 αντιφρονούντες συνελήφθησαν προκλητικά, ενώ χιλιάδες έμειναν άστεγοι, καθώς κατεδαφίστηκαν όλα τα φτωχόσπιτα που χαλούσαν την «εικόνα» της πόλης. Ομοίως στους αγώνες του 1992 στη Βαρκελώνη, εκτός από τις προληπτικές συλλήψεις υπόπτων για αντιολυμπιακή δράση, εκτοπίστηκαν όλοι οι άστεγοι και ζητιάνοι της πόλης, ενώ ο Χουάν Αντόνιο Σάμαρανκ εμφανίστηκε φορώντας φασιστική στολή και με υψωμένο το δεξί χέρι υμνολογούσε τον Ισπανό μονάρχη Χουάν Κάρλος μπροστά σε 70.000 θεατές. Στην Ολυμπιάδα του 1996 στην Ατλάντα, οι άστεγοι απομακρύνθηκαν με τη βοήθεια δακρυγόνων, καταλήψεις στέγης και κοινωνικά κέντρα εκκενώθηκαν βίαια, ενώ τοποθετήθηκαν καρφιά στα παγκάκια για να μην κοιμούνται εκεί άστεγοι. Στην Ολυμπιάδα του 2000 στο Σίδνεϊ, επιβλήθηκαν περιορισμοί στις μετακινήσεις και δραστηριότητες στον ιθαγενή πληθυσμό των Αβοριγίνων.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες ως βιτρίνα του κυρίαρχου πολιτισμού

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες δεν αποτέλεσαν ποτέ, ούτε στην αρχαιότητα, ούτε στο σύγχρονο κόσμο, ένα αποκλειστικά αθλητικό γεγονός, ακριβώς γιατί η ανάγκη δημιουργίας τους στηριζόταν στο δίπολο εξουσία-χρήμα. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες πάντοτε αποτελούσαν τη βιτρίνα του κυρίαρχου πολιτισμού. Η βιτρίνα αυτή, αρκετές φορές στην ιστορία έκρυβε την αλήθεια που βρισκόταν πίσω της, με ψέματα και

προπαγάνδα επικαλυμμένα στο επιτυχημένο περιτύλιγμα του ολυμπιακού πνεύματος. Κράτος, τοπικό και διεθνές κεφάλαιο ξέρουν ότι σήμερα το «φαινεσθαι» είναι σημαντικότερο από το «είναι». Έτσι, μέσα από ελεγχόμενα κοινωνικά γεγονότα, σαν τους Ολυμπιακούς Αγώνες, μπορούν να ντύσουν το προφίλ τους με τρόπο που διαλέγουν και καθορίζουν οι ίδιοι. Η βιτρίνα λοιπόν δεν πρέπει ποτέ να αμαυρώνεται, αλλά να μένει πάντα καλογουαλισμένη με κάθε τιμημα.

Ένα μέσο άσκησης εξουσίας των αφεντικών που παρατηρείται στους Ολυμπιακούς αγώνες είναι το **θέαμα**. Οι μεγαλοπρεπείς εκδηλώσεις, τα αχανή στάδια, οι πομπώδεις και πολυέξοδοι αγώνες, η ταχύτητα και η πυκνότητα αυτών των γεγονότων στηρίζουν την «κοινωνία του θεάματος». Η πνευματική αποχαύνωση των θεατών από ένα αμφιβόλου ποιότητας θέαμα και με τον τρόπο που «πλασάρεται», θυμίζει ίσως τις αρένες της αρχαίας Ρώμης.

Ένα επίσης διαχρονικό κοινωνικό φαινόμενο που προωθείται μέσα απ' τους Ολυμπιακούς Αγώνες και ευνοεί τα σχέδια των αφεντικών είναι ο **εθνικισμός**. Οι αθλητές δεν συμμετέχουν αυτόνομα, αλλά ως αντιπρόσωποι κρατών. Οι νίκες τους αντιμετωπίζονται ως νίκες ολόκληρων εθνών. Οι νικητές τυλίγονται με σημαίες, ενώ οι οπα-

δοί, γεμάτοι εθνική έπαρση, ξεχνούν τα προβλήματά τους κάτω από την ανάκρουση των εθνικών τους ύμνων. Ο υπαρκτός σοσιαλισμός (π.χ. Ανατολική Γερμανία, Σοβιετική Ένωση) και άλλα ολοκληρωτικά καθεστώτα (π.χ. Χίτλερ, Βερολίνο 1936) εκμεταλλεύτηκαν στο έπακρο τους Ολυμπιακούς Αγώνες, αφενός για να συσπειρώσουν τον καταπιεσμένο λαό στο εσωτερικό τους και αφετέρου για να προωθήσουν μια αφεγάδιαστη εικόνα στον υπόλοιπο κόσμο. Οι αποδόσεις των αθλητών τους ήταν βέβαια απόλυτα ελέγξιμες μέσω της φυσικής και διανοητικής κατάρτισης, της διατροφής και των φαρμάκων. Θέλησαν έτσι να μείνουν στην ιστορία ως καθεστώτα που έδειξαν μεγάλο σεβασμό στον αθλητισμό και κατ' επέκταση στον πολιτισμό. Οι σημερινές κυβερνήσεις δεν διαφέρουν ιδιαίτερα στην ουσία αυτής της λογικής. Αυτό φαίνεται απ' το γεγονός ότι οι περισσότερες από αυτές έχουν υιοθετήσει το πρότυπο των χωρών του ανατολικού μπλοκ για κεντρική χρηματοδότηση, προπόνηση και χορήγηση αναβολικών. Ο κίνδυνος σήμερα έγκειται στην αποδοχή αυτών των χαρακτηριστικών του αθλητισμού από την κοινωνία.

Εμπορευματοποίηση

Η εμπορευματοποίηση των Ολυμπιακών Αγώνων είναι ένας ακόμα βασικός λόγος της ύπαρξής τους. Τα πάντα στους αγώνες είναι εμπορεύσιμα, από τις ιδέες και τα σύμβολα, μέχρι τους αθλητές που αντιμετωπίζονται σαν προϊόντα. Έτσι εκτός απ' τον εθνικό διαχωρισμό των αθλητών, στους σύγχρονους Ολυμπιακούς παρατηρείται και ένας άλλος ισχυρότερος αλλά και αρκετά συγκαλυμμένος διαχωρισμός. Οι αθλητές, αλλά ακόμα και ολόκληρες εθνικές ομάδες, χωρίζονται ανάλογα με τους χορηγούς τους σε αθλητές της Puma, της Adidas, της Nike, της Coca Cola, της Pepsi κ.λπ. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι τα συμβόλαια των αθλητών με πολυεθνικές, που δεσμεύουν τον νικητή μόλις τερματίσει το γύρο του θριάμβου, να σταθεί μπροστά σε συγκεκριμένη διαφημιστική πινακίδα ή να φοράει και να χρησιμοποιεί συγκεκριμένης φίρμας εξοπλισμό.

Οι επιχειρήσεις ωφελούνται από τη σχέση τους με τους Ολυμπιακούς Αγώνες, οι οποίοι έχουν μια αύρα αγνότητας, αρετής και τελειότητας στο φαντασικό της σημερινής κοινωνίας και θέλουν να συνδεθούν με τα προϊόντα τους στη συνείδηση του καταναλωτή. Σε συνδυασμό μάλιστα με την τεράστια απήχηση που έχουν οι Ολυμπιακοί ανά τον κόσμο μέσω των ΜΜΕ, οι Αγώνες αποτελούν ένα σύγχρονο παζάρι προϊόντων με τεράστιο τζίρο. Για να έχουν βέβαια εγγυημένη επιτυχία, οι χορηγοί των αθλητών δεν θα μπορούσαν να βασιστούν στον αστάθμητο ανθρώπινο παράγοντα. Το ρόλο λοιπόν σήμερα της κεντρικής κρατικής χρηματοδότησης και προπόνησης των αθλητών, καθώς και της χορήγησης αναβολικών, αναλαμβάνουν εν μέρει οι πολυεθνικές, οι οποίες θέλουν σίγουρα αποτελέσματα, υπηρετώντας το στενό μηχανισμό του marketing.

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, ως μια έκφραση του κυρίαρχου πολιτισμού καταφέρνουν να κατακρεουργούν ιδέες και συνειδήσεις στο βωμό του κέρδους και της εξουσίας. Θεσμοί που αποτελούσαν και αποτελούν τροχοπέδη στα οράματα μιας ελεύθερης κοινωνίας δεν εξυγιαίνονται, αλλά καταστρέφονται.

Οι επιπτώσεις της Ολυμπιάδας στον εργασιακό τομέα

Η Ολυμπιάδα, ως το νέο «εθνικό ιδεώδες» έρχεται να συμβάλλει και στη χειραγώγηση των εργαζομένων. Παρουσιάζομενη από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ως ένας συνδυασμός εθνικής ιδέας, στόχου, στοιχήματος με την ιστορία και κινδύνου να ντροπιαστεί η χώρα αν κάτι δεν πάει καλά, η ολυμπιάδα έχει ήδη απομυθοποιηθεί από την σκόπιμα καλλιεργημένη εικόνα της «γιορτής του αθλητισμού» και έχει πάρει στη συνείδηση του κόσμου την πραγματική της μορφή: αυτή ενός εργαλείου που θα χρησιμοποιηθεί ως μπαμπούλας, για την μετατροπή των πιο αντιδραστικών μέτρων σε θεσμούς.

Με την ανάληψη της ολυμπιάδας από τη χώρα μας έγινε απαραίτητη η κατασκευή εγκαταστάσεων απαραίτητων για τη διεξαγωγή των αγωνισμάτων, καθώς και για τη στέγαση, τις προπονήσεις των αθλητών και τη φιλοξενία των χιλιάδων επισκεπτών. Ένας οικοδομικός οργανισμός ξεκίνησε έχοντας ως επίκεντρο την Αθήνα, αλλά καλύπτοντας και τις άλλες ολυμπιακές πόλεις καθώς και άλλες σχετιζόμενες με την ολυμπιακή δραστηριότητα περιοχές.

Ο εργασιακός μεσαίωνας

Με στόχο την έγκαιρη κατασκευή των ολυμπιακών έργων, οι εργάτες δουλεύουν μέρα-νύχτα, με ρυθμούς πέρα των δυνατοτήτων τους, μετά από πιέσεις της εργοδοσίας του κατασκευαστικού τομέα για μετάβαση στην 60ωρη εβδομαδιαία απασχόληση χωρίς πληρωμένες υπερωρίες. Ειδικότερα οι εργοληπτικές εταιρίες ζητούν επιτακτικά την εξαίρεση του κατασκευαστικού κλάδου από τις διατάξεις του νόμου 2874/2000 (περί κατάργησης της υπερεργασίας και αύξησης του κόστους των υπερωριών)²¹, με αποτέλεσμα την καθιέρωση

του αντεργατικού Νομοσχεδίου Γιαννίτση. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τα ανύπαρκτα μέτρα ασφαλείας (έλλειψη γιατρού εργασίας, ασθενοφόρου και κατάλληλης ενδυμασίας στα εργοτάξια) και με το ότι δε χρησιμοποιούνται επαγγελματίες χειριστές μηχανημάτων (άνω του 15% αυτών τα χειρίζονται μη αδειούχοι εργαζόμενοι)²², έχει ήδη οδηγήσει σε πολλά ατυχήματα. Ήδη 20 νεκροί και εκατοντάδες τραυματίες εργάτες καταγράφονται στη λίστα θυμάτων των εργολάβων και του συνεργού κράτους.

Κι αν η γελοία επίφαση της κάλυψης των χρονοδιαγραμμάτων τίθεται για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα, το γεγονός της συχνά ανασφάλιστης εργασίας των εργαζομένων στα ολυμπιακά έργα είναι τουλάχιστον κραυγαλέο. Εδώ, ουσιαστικά, τα αφεντικά και το κράτος βγάζουν το προσωπείο τους και δείχνουν τις πραγματικές τους προθέσεις: το στοιχειώδες και υποτιθέεται αναφαίρετο δικαίωμα της ασφάλισης στην εργασία καταστρατηγείται στην πράξη και οι «υπεύθυνοι» κάνουν τα στραβά μάτια. Με αυτό τον τρόπο δεκαετίες εργατικών και συνδικαλιστικών αγώνων μπαίνουν στο ψυγείο στο βωμό του κέρδους.

Ο παραλογισμός όμως δε σταματάει στην προετοιμασία αλλά συνεχίζεται και κατά τη διάρκεια των αγώνων. Η καθιέρωση 18ωρης ή ακόμα και 24ωρης συνεχούς εργασίας, σε καταστήματα και υπηρεσίες κατά τη διάρκεια των ολυμπιακών αγώνων, έχει ήδη προαναγγελθεί. Οι υπάλληλοι θα εξαναγκαστούν να δουλεύουν με υπερντατικούς ρυθμούς για την εξυπηρέτηση των «ολυμπιακών πελατών». Κάθε εργασιακό δικαίωμα καταργείται με σκοπό το ιλουστρασιόν πρόσωπο της χώρας μας προς τα έξω. Παρόλα αυτά, οι εργαζόμενοι μη έχοντας άλλη επιλογή οδηγούνται στο να δουλεύουν με απλήρωτες και ανασφάλιστες υπερωρίες.

Το πλήγμα στις εργασιακές σχέσεις λόγω ολυμπιακών αγώνων δεν περιορίζεται μόνο στην Ελλάδα, αλλά επεκτείνεται και εκτός συνόρων λόγω των πολυεθνικών εταιριών, όπως για παράδειγμα των εταιριών αθλητικής ένδυσης. Σύμφωνα με έκθεση των Clean Clothes Campaign (διεθνής ένωση στην οποία συμμετέχουν οργανώσεις καταναλωτών, ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταναστών, εργατών κ.ο.κ.), Oxfam (συννομοσπονδία οργανώσεων με κινήσεις που στοχεύουν στην καταπολέμηση της αδικίας και της φτώχειας) και Global Unions (διεθνείς συνδικαλιστικές ενώσεις, μεταξύ των οποίων η Διεθνής Συνομοσπονδία Ελεύθερων Συνδικάτων)²³, γνωστοποιήθηκε ότι

²¹ Εφημερίδα Επενδυτής, 24-25/11/2001

²² Εφημερίδα Αυγή 31/01/2002, Εφημερίδα Ελευθεροτυπία 18/12/2001 και 30/01/2002

²³ Ο Ιός, Εφημερίδα Ελευθεροτυπία 30/05/2004

πληθώρα μεγαλοεταιριών, όπως οι Nike, Adidas, Reebok, Fila, Puma, Asics, Mizuno, Lotto, Kappa, Umbro κ.α., υποβάλλουν τους εργάτες τους (σε παραρτήματα της Βουλγαρίας, Ινδονησίας, Καμπότζης, Κίνας, Ταϊλάνδης και Τουρκίας) σε εντατικούς ρυθμούς εργασίας κάτω από απάνθρωπες συνθήκες, λόγω της αυξημένης κατανάλωσης που θα σημειωθεί ενόψει ολυμπιακών αγώνων.

Ελαχιστοποίηση κόστους εργασίας

Παρά την εντατικοποίηση της εργασίας προ και κατά τη διάρκεια των αγώνων, η νέα μόδα του εθελοντισμού έρχεται να κοροϊδέψει τους εργαζόμενους με το χειρότερο τρόπο. Αν οι δυσβάσταχτες υπερωρίες, η ανασφάλιστη εργασία και η δολοφονική αδιαφορία της εργοδοσίας, που γεννά τα «εργατικά ατυχήματα», δεν είναι αρκετές, τότε υπάρχει η εθελοντική στρατολόγηση στις υπηρεσίες της οργανωτικής επιτροπής. Με το ξαναζεσταμένο φαγητό της υπηρεσίας στο βωμό της χώρας και του ολυμπιακού ιδεώδους, καλούνται οι εργαζόμενοι να δουλέψουν αμισθί και να «τρέξουν» ως ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό για εκατομμύρια εργατοώρες, γεμίζοντας τις τσέπες των αφεντικών, χωρίς να χρειάζεται να χρησιμοποιήσουν ωμή βία. Ενώ τα αφεντικά θα καρπώνονται τη μέγιστη δυνατή υπεραξία και θα θησαυρίζουν από τα «έργα πνοής για τον τόπο», ο εθελοντής θα δουλεύει τζάμπα, με πενιχρή ανταμοιβή τα μόρια για το δημόσιο... Και το χειρότερο όλων, όπως ο ίδιος ο πρώην υπουργός πολιτισμού Ευάγγελος Βενιζέλος δήλωσε: «ο εθελοντισμός έρχεται για να μείνει και μετά το 2004».

Πέρα από τη λύση του «εθελοντισμού», το κράτος καταφεύγει ακόμα και στην «ενοικίαση» φθηνού εργατικού δυναμικού από το εξωτερικό για την κάλυψη των ολυμπιακών έργων, με στόχο τη μείωση του κατασκευαστικού κόστους. Το γεγονός αυτό αποκαλύφθηκε μέσω μιας επιστολής της κυβέρνησης της Κορέας προς το ελληνικό υπουργείο εργασίας, με την οποία γινόταν «ανεπίσημη» προσφορά φθηνού εργατοτεχνικού προσωπικού ενόψει Ολυμπιακών Αγώνων. Επίσης, στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ²⁴ καταγράφεται ήδη ένα τέτοιο κρούσμα ενοικίασης εργατών από τη Βουλγαρία.

Σημαντική συνιστώσα του εργασιακού συστήματος στην ελληνική πραγματικότητα ήταν και παραμένουν οι μετανάστες. Οι μετανάστες σε μεγάλο βαθμό αποτελούν το απασχολούμενο εργατικό δυναμικό στα ολυμπιακά έργα (αφού λόγω της δεινής τους θέσης στον κοινωνικό ιστό ήταν εύκολο να αποδεχθούν να δουλέψουν με υπό τέτοιες συνθήκες κοροϊδίας και με τέτοιους πενιχρούς μισθούς). Με το τέλος των αγώνων οι μετανάστες που εργάστηκαν στα ολυμπιακά έργα, αφού πρώτα υπέστησαν τη χειρότερη εκμετάλλευση, θα απελαθούν, μιας και δε θα είναι πλέον «αναλώσιμοι».

“Θεωρείται βέβαιο ότι μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες θα υπάρξουν, από την πλευρά της Ελληνικής Αστυνομίας και άλλων υπηρεσιών, αυστηροί έλεγχοι σε μετανάστες. Ακόμη αναμένεται να αρχίσει νέος κύκλος απελάσεων, οι οποίες είχαν μειωθεί λόγω των πιέσεων από πολλές πλευρές για ανεύρεση φθηνών εργατικών χεριών λόγω των Ολυμπιακών Αγώνων.”

ΤΟ ΒΗΜΑ, 11/04/2004

Ανοχή του θεσμισμένου συνδικαλισμού

Το κερασάκι στην τούρτα των εργασιακών εκβιασμών είναι η απαγόρευση κάθε απεργιακής κινητοποίησης, συγκέντρωσης και πορείας. Ουσιαστικά για ένα ολόκληρο καλοκαίρι τα στοιχειώδη δικαιώματα των εργαζομένων για την υπεράσπιση των κερτημένων τους θεωρούνται παράνομα και αντιμετωπίζονται ως τέτοια από το κράτος. Η πρόφαση της ασφάλειας και των επικείμενων τρομοκρατικών απειλών, που έχει γίνει τσιχλόφουσα στο στόμα της παγκόσμιας κυριαρχίας τα τελευταία χρόνια, θα χρησιμοποιηθεί, έχοντας την απαραίτητη αρωγή των μέσων μαζικής ενημέρωσης,

²⁴ Ε.Δ. ΤΕΕ, 2189/4 Μαρτίου 2002

για να απαγορευτούν οι απεργίες, με πρακτική παραπλήσια με αυτή των απολυταρχικών καθεστώτων που απαγόρευαν τις συναθροίσεις.

Καθόλου ανέλπιστη βοήθεια στο εγχείρημα αυτό βρίσκουν οι κυρίαρχοι από τα επίσημα συνδικαλιστικά όργανα, με αποκορύφωμα την πουλημένη ΓΣΕΕ. Στο όνομα της ασφάλειας και της επιτυχίας των αγώνων η ΓΣΕΕ συναινεί στα ύπουλα σχέδια των αφεντικών. Ούτε λέξη για την απαγόρευση των απεργιών πριν και κατά τη διάρκεια των αγώνων, λες και κατά την περίοδο εκείνη παύει δια μαγείας να υπάρχει εκμετάλλευση, λες και θα πρέπει να γίνει δεκτή αδιαμαρτύρητα η υποβολή σε καταναγκαστικά έργα. Κάτι τέτοιο δεν εξέπληξε κανέναν αφού εδώ και καιρό η ΓΣΕΕ έχει δείξει ότι μπορεί να είναι όσο πειθήνια χρειάζεται και να συντάσσεται ανοικτά πλέον με τα συμφέροντα των αφεντικών.

Φυσικά η ανεργία που θα επέλθει δε θα περιοριστεί σε ένα μεμονωμένο κομμάτι εργαζομένων, αλλά θα την αντιμετωπίσουμε όλοι μας, ως συνέπεια της βέβαιης πλέον οικονομικής ύφεσης που θα ακολουθήσει τους ολυμπιακούς αγώνες και θα «αναγκάσει» τα αφεντικά να σφίξουν τα λουριά. Επίσης η επιδείνωση των εργασιακών συνθηκών δεν θα τελειώσει με την τελετή λήξης των ολυμπιακών, αλλά θα επιχειρηθεί να παγιωθεί ως νέα πραγματικότητα. Μπροστά σ' αυτήν την πραγματικότητα, το εργατικό κίνημα είναι αναγκαίο να χειραφετηθεί, να πάρει την υπόθεση στα χέρια του, να συσπειρωθεί και να αντεπιτεθεί στο καπιταλιστικό σύστημα καταπίεσης και εκμετάλλευσης. Να αυτο-οργανωθεί σε ασυμβίβαστους, ακηδεμόνευτους, ταξικούς αγώνες.

Καταστολή

Στο όνομα του ιδεολογήματος της «ασφάλειας» (προϊόν της τόσο έντεχνα καλλιεργούμενης από τους επικοινωνιακούς μηχανισμούς της εξουσίας κινδυνολογίας) και της ομαλής διεξαγωγής των Ολυμπιακών Αγώνων, επιχειρείται μια άνευ προηγουμένου κατασταλτική πολιτική έναντι στοιχειωδών αστικοδημοκρατικών δικαιωμάτων και κατακτήσεων, προϊόντων μακροχρόνιων και αιματοβαμμένων αγώνων. Οι πιο νοσηρές φαντασιώσεις των κυριάρχων των παλαιότερων εποχών για καθολική κυριαρχία, ολοκληρωτική καθυπόταξη των υπηκόων, εξόντωση των διαφωνούντων και εκμηδένιση «εν τω γεννάσθαι» κάθε προοπτικής αντισυστημικού αγώνα, έχουν καταστεί πλέον πραγματώσιμες με τη συνέργια της τεχνοεπιστήμης και της πολεμικής βιομηχανίας και τη χρήση των πλέον σύγχρονων μεθόδων προπαγάνδας και κατασκευής συνάνιωσης.

«...Ηλεκτρονικά μάτια και αυτιά γεμίζει η Αττική με την τοποθέτηση συσκευών που μεταφέρουν εικόνα και ήχο στο Κέντρο Επιχείρησης Ολυμπιακής Ασφάλειας. Υπολογίζεται ότι σε πλήρη ανάπτυξη οι κάμερες θα φτάσουν τις 1600 και θα καλύπτουν όλες τις Ολυμπιακές διαδρομές και εγκαταστάσεις...»²⁵. Αυτό το οργουελικής έμπνευσης σκηνικό συμπληρώνεται από την αύξηση της αστυνόμευσης, την ύπαρξη «κόκκινων ζωνών», την απαγόρευση διαδηλώσεων, πορειών, αφισκοκόλλησης και την ποινικοποίηση οποιασδήποτε μορφής πολιτικής δράσης. Ακόμα και ο στρατός τίθεται σε επιφυλακή και μάλιστα για πρώτη φορά μετά τη χούντα καλείται σε κατάσταση «έκτακτης ανάγκης». Αυτά τα μέτρα είναι σαφώς απαραίτητα για την επίτευξη της κοινωνικής ειρήνης-ταξικής εκχευρίας και όλες οι θυσίες -είτε οικονομικής φύσης, είτε περιορισμού των στοιχειωδών δικαιωμάτων, είτε του κόστους σε ανθρώπινες ζωές στα εργοτάξια, είτε επιβάρυνσης του οικοσυστήματος- κρίνονται αναγκαίες από τους κυρίαρχους στο βωμό της νέας εθνικής Μεγάλης Ιδέας (της επιτυχούς διοργάνωσης δηλαδή των Ολυμπιακών Αγώνων).

²⁵ Γιώργος Μαρνέλλος, εφημερίδα Ελευθεροτυπία, 6/02/2004

Τρομονόμοι

Ήδη, τα ντόπια αφεντικά μας είχαν προϋδεάσει με τους απανωτούς τρομονόμους, με την ευθυγράμμιση με το μοντέλο της Ευρώπης-φρούριο (ως προς τους πρόσφυγες και τους οικονομικούς μετανάστες) και της Ευρώπης-Βασίλη (ως προς κάθε κίνηση α-ντικαθεστωτικού και αντικαπιταλιστικού αγώνα). Παράλληλα, η αναγγελία του νέου ψηφιακού συστήματος πληροφοριών για όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (με νέα βιομετρικά χαρακτηριστικά, δακτυλικά αποτυπώματα, ίριδα του ματιού κ.ά. στα διαβατήρια) που θα συμπληρώνει το τερατώδες σύστημα πληροφοριών της συνθήκης Schengen και ποινικοποίηση της συμμετοχής σε διαδηλώσεις αφού «...με αστυνομικά μπλόκα στα σύνορα των ευρωπαϊκών κρατών, εκτεταμένες έρευνες “προεπιλεγμένων προσώπων”, φακέλωμα και απαγόρευση εισόδου σε “ύποπτους” ευρωπαϊούς πολίτες, ανταλλαγή πληροφοριών και προσωπικών δεδομένων όσων έχουν συμμετάσχει σε διατάραξη διαδηλώσεων και αποστολή αστυνομικών από άλλες χώρες, που θα εποπτεύουν προσωπικά την εφαρμογή των νέων κατασταλτικών μέτρων, σχεδιάζει να απαντήσει η Ε.Ε. στην “αναταραχή” που προκαλείται σε δημόσιες εκδηλώσεις κατά τη διενέργεια Ευρωπαϊκών Συμβουλίων ή άλλων διεθνών συνανήσεων»²⁶ δείχνει ξεκάθαρα την ολοένα αυξανόμενη κλιμάκωση της γενικευμένης αντεπίθεσης των αφεντικών απέναντι σε κάθε αμφισβήτηση της κυριαρχίας τους.

Στο πλαίσιο της νέας αυτής «ιερής» σταυροφορίας κατά της «τρομοκρατίας» εντάσσεται και το πρόσφατο ελληνικό παράδειγμα της «εξάρθρωσης» των εγχώριων ένοπλων οργανώσεων (17N και ΕΛΑ). Τα «στρατοδικεία με πολιτικά» σπάζοντας τη βιτρίνα της «ανεξάρτητης» δικαιοσύνης, χρησιμοποιώντας προκατασκευασμένα σενάρια και σωρεία ψευδομαρτύρων, αποσπώντας καταθέσεις μέσω εκβιασμών και χωρίς παρουσία δικηγόρων, απαξιώνοντας το θεσμό των ενόρκων και την έννοια του πολιτικού εγκλήματος, εισάγοντας το νέο φρούτο της «ηθικής αυτουργίας», εν πολλοίς δημιουργώντας και χειριζόμενο με μαεστρία το κλίμα της τρομολαγνείας, απομυθοποίησε πλήρως τα ιδεολογήματα περί «νομικού πολιτισμού» και τα συναφή. Ενδεικτική η τοποθέτηση της *Le Monde Diplomatique*, εφημερίδας της αείμνηστης πάλαι ποτέ σοσιαλδημοκρατίας και πλέον συμμετέχουσας πλήρως στη νέα νεοφιλελεύθερη συναίνεση και εφαρμογής της Νέας Τάξης σε όλο τον πλανήτη, για «εκδίκηση των ελλήνων δικαστών». Και όλα αυτά σε πλήρη συνέπεια με το παλαιότερα διατυπωθέν δόγμα του ανεκδιήγητου Παπαθεμελή για καθοδήγηση της Δικαιοσύνης από την Αντιτρομοκρατική Υπηρεσία, συντονισμό με ξένες μυστικές υπηρεσίες, ψυχολογικό πόλεμο και καθοδήγηση ΜΜΕ, προώθηση του χαφιεδισμού, κ.λπ. Το καθεστώς των «συνοπτικών διαδικασιών» σε αυτές τις δίκες με σκοπό την έξωθεν «καλή μαρτυρία» φαίνεται ξεκάθαρα στη δήλωση της προέδρου της δίκης για τον ΕΛΑ ότι μέλημά της είναι να βγάλει τις καταδικές πριν την έναρξη των Ολυμπιακών Αγώνων και όχι συνέπεια στην τήρηση της νομιμότητας. Εξίσου ξεκάθαρα και η δήλωση του Ε. Βενιζέλου σχολιάζοντας το γεγονός ότι δεν υπάρχει πλέον χρόνος για καθυστερήσεις: «...αυτή η επισήμανση είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για μας και ελπίζω να ληφθεί υπ’ όψιν από την Ελληνική Δικαιοσύνη που διαδραματίζει πολύ κρίσιμο ρόλο στην ολυμπιακή προετοιμασία...». Ο πρόσφατος πανικός για την αναμενόμενη αποφυλάκιση των κατηγορουμένων για την υπόθεση του ΕΛΑ λόγω παρέλευσης της 18μηνης προφυλάκισης πιθανόν να μας επιφυλάσσει νέες εκπλήξεις.

Οι διεθνείς «προστάτες»

Η «ανιδιοτελής» συνεισφορά των ΗΠΑ, του NATO και των ξένων μυστικών υπηρεσιών σκιαγραφείται με αχνές πινελιές από την επισήμανση του προέδρου της ΔΟΕ Ζακ Ρογκ: «...δεν υπάρχει αμφιβολία ότι εισερχόμαστε σε μία αστυνομοκρατούμενη κοινωνία και θα πρέπει να μάθουμε να ζούμε με αυτό. Ειλικρινά δεν ενοχλούμαι από τα μέτρα. Ο κόσμος στον οποίο μπορούσες να ταξιδέψεις οπουδήποτε, χωρίς κίνδυνο, έχει χαθεί πια. Αν χρειαστεί ακόμα και τα στάδια θα φρουρούνται από στρατό»²⁷,

²⁶ Χρήστος Ζέρβας, εφημερίδα Ελευθεροτυπία, 04/07/2003

²⁷ Εφημερίδα ΤΟ ΒΗΜΑ, 26/11/2003

ενώ ο αρχηγός του FBI Ρόμπερτ Μιούλερ συμπληρώνει: «Το FBI επικεντρώνει πολύ στενά την προσοχή του στις μεγάλες δημόσιες συγκεντρώσεις, στη διάρκεια των θερινών Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα...»²⁸. Παλαιότερα δημοσιεύματα ήταν εξίσου σαφή: «αναμένεται να προσγειωθούν στην Αθήνα άγνωστος αριθμός αμερικάνικων μεταγωγικών C-130, τα οποία θα μεταφέρουν ένστολους αμερικάνους...». Τον Ιανουάριο του 2004 υπήρχαν

στην Ελλάδα 420 κομάντος των ειδικών δυνάμεων του αμερικάνικου στρατού, οι οποίοι τις μέρες των Ολυμπιακών Αγώνων θα ξεπεράσουν τους 1000²⁹. Οι κομάντος αυτοί συμμετέχουν σε ασκήσεις που λαμβάνουν χώρα σε αεροδρόμια, λιμάνια, κεντρικές οδικές αρτηρίες, στο μετρό και ολυμπιακές εγκαταστάσεις. Πίσω από την άσκηση αυτή κρύβεται ένα τεράστιο σχέδιο Ελλάδας-ΗΠΑ για τη μεταφορά, εγκατάσταση και δράση αμερικανικών ειδικών δυνάμεων επί ελληνικού εδάφους, η οποία προσέκρουσε στο Σύνταγμα, το οποίο απαιτεί ψήφιση σχετικού νόμου (με απόλυτη πλειοψηφία βουλευτών μάλιστα) προκρίμενου να επιτραπεί η στάθμευση σε ελληνικό έδαφος ξένης δύναμης. Φυσικά, μετερχόμενοι διάφορων νομικών τερτιπιών, τα ντόπια αφεντικά κατάφεραν να ξεπεράσουν και αυτό το εμπόδιο, αφού οι πιέσεις των πλανητικών αφεντικών δεν άφησαν και πολλά περιθώρια. Εύγλωττο είναι το παρακάτω δημοσίευμα: «οι Αμερικάνοι μιλάνε με "διπλή γλώσσα". Σε πολιτικό επίπεδο (State Department) εκφράζουν "βεβαιότητα" για την επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων και συμπαράσταση στις ελληνικές προσπάθειες. Σε τεχνοκρατικό όμως επίπεδο (υπηρεσίες ασφάλειας και NSC) είναι σκληροί και εκτοξεύουν ακόμα και απειλές για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες θα συμμετάσχουν οι αμερικάνοι αθλητές στους Ολυμπιακούς Αγώνες... είναι προφανές ότι οι Αμερικάνοι επιδιώκουν και έχουν ήδη πάρει τον πλήρη έλεγχο των Αγώνων, γεγονός που πέρα καθαυτή σημασία του έχει και ευρύτερες στον εγγύς γεωπολιτικό χώρο...»³⁰.

Επίσης, στις διαπραγματεύσεις που έγιναν στις 25-26/02, μεταξύ αξιωματούχων του NATO και της Ελληνικής Ασφάλειας των Ολυμπιακών Αγώνων αποφασίστηκε η κάλυψη του ελληνικού εναέριου χώρου από NATOϊκό ηλεκτρονικό σύστημα προστασίας-«ομπρέλα», το οποίο θα διαχειρίζεται ειδικό κέντρο που είναι εγκατεστημένο στο στρατιωτικό αρχηγείο του NATO κοντά στα Γαλλοβελγικά σύνορα. Κατόπιν αυτής της εξέλιξης, ιδιαίτερα πιθανή θα πρέπει να θεωρείται, ως αντάλλαγμα για τις παρεχόμενες «υπηρεσίες», η ανάληψη της διεύθυνσης των NATOϊκών δυνάμεων από ελληνικό στρατιωτικό κλιμάκιο στην περιοχή του Αφγανιστάν. Γεγονός, φυσικά, που καλώς ή κακώς θα κλείσει το στόχο του ισλαμικού φονταμενταλισμού, ενώ μέχρι σήμερα δεν συνέβαινε κάτι τέτοιο (κατά τη δήλωση μάλιστα ηγετικού στελέχους της Αλ Κάιντα). Είναι επόμενο να αναρωτιόμαστε σε τι αποσκοπούν όλα αυτά, αφού η αμφίβολη δυνατότητα της νατοϊκής «ομπρέλας» και της στρατιωτικής δύναμης να αντιμετωπίσει μια πιθανή απειλή είναι αισθητά περιορισμένη, δεδομένου του αιφνιδιαστικού και αντισυμβατικού χαρακτήρα που έχουν κατά κανόνα οι ενέργειες της Αλ Κάιντα και των συναφών οργανώσεων. Είναι ακόμα νωπό στη μνήμη μας το χτύπημα στη Μαδρίτη με τα εκατοντάδες θύματα πολιτών και τα αναμενόμενα κροκοδείλια δάκρυα των επαγγελματιών πολιτικών και της υπερεθνικής ελίτ. «...Εμείς, εργάτες, απλός κόσμος είμαστε πάντα τα θύματα κάθε είδους τρομοκρατίας, της αποκαλούμενης έτσι και της μεταμφιεσμένης... Θέλουμε να πούμε ξεκάθαρα ότι μόνο εργαζόμενοι, απλός κόσμος, αυτοί που δεν έχουν συνοδείες και θωρακισμένα αυτοκίνητα, αυτοί που δεν αποφασίζουν για τις ζωές και το μέλλον άλλων, είναι ικανοί να θρηνησουν τους νεκρούς...», έγραφε σε ανακοίνωσή της στις 19/03/2004 η ιστορική αναρχοσυνδικαλιστική οργάνωση της Ισπανίας CNT.

²⁸ Εφημερίδα Ελεύθερος Τύπος, 26/02/2004

²⁹ Εφημερίδα Ελευθεροτυπία, 18/01/2004

³⁰ Δ.Π. Δήμας, εφημερίδα Ελευθεροτυπία, 17/01/2004

Το κόστος της «προστασίας» μας και της «ασφάλειάς» μας ενώ είχε αρχικά ανακοινωθεί ότι θα αγγίξει τα 300 δις δραχμές, πλέον αναμένεται να ξεπεράσει κατά πολύ αυτό το ήδη υπέρογκο ποσό. Δε μπορούμε παρά να θυμηθούμε το κυνικό επιχείρημα του Μίλερ, όταν σε τηλεοπτική εκπομπή ρωτήθηκε σχετικά: *«Μην ξεχνάτε, εσείς είστε που θέλατε να διοργανώσετε την Ολυμπιάδα»*. Φυσικά, η κριτική μας στα πεπραγμένα και τις δηλώσεις των πλανητικών αφεντικών δεν εμφορείται από εθνική υπερφάνεια, ούτε καταφεύγει σε πατριωτικά επιχειρήματα, τα τόσο προσφιλή στην Αριστερά εδώ και δεκαετίες, που έχουν συγκροτήσει τους απαραίτητους όρους για την κοινωνική ειρήνη-τάξικη εκεχειρία. Διότι είναι αυτή η συναίνεση, που με την πολυτιμή αρωγή των διεθνών πιέσεων, έχει οδηγήσει στις τάσεις εξαχρείωσης της ελληνικής κοινωνίας, το γενικευμένο κομφορμισμό και την προβολή του χαφιεδισμού ως αναγκαίου όρου για τη συγκρότηση του νέου «πολίτη» της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως κατ' ευφημισμό ονομάζονται οι υπήκοοι των σύγχρονων «φιλελεύθερων ολιγαρχιών», κατά την έκφραση του Καστοριάδη).

«Ο επικεφαλής της αντιτρομοκρατικής υπηρεσίας της "Scotland Yard" είπε στους Έλληνες αξιωματούχους ότι πρέπει να ενθαρρύνουν τους συμπατριώτες τους να γίνουν τα μάτια και τα αυτιά της επιχείρησης για την ασφάλεια...»³¹. 'Η αλλιώς εκεί που ο ραγιάς γίνεται δοσίλογος, χαφιές και ρουφιάνος...

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες αποτελούν αφορμή για την είσοδο και την παγίωση κατασταλτικών μέτρων. Η επιχειρούμενη συναίνεση οδηγεί αναπόφευκτα στον αφοπλισμό της κοινωνίας έναντι της γενικευμένης επίθεσης των αφεντικών στα μέχρι πρότινος αυτονόητα και αδιαπραγμάτευτα δικαιώματα, στο πλαίσιο της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, οι απαιτήσεις της οποίας για απελευθέρωση των αγορών και απρόσκοπτη ροή του διασυννοριακού κεφαλαίου, συνεπάγονται αφενός άρση των κοινωνικών ρυθμίσεων στις αγορές και αφετέρου «ξήλωμα» του κοινωνικού κράτους στον πόλεμο κατά της «τρομοκρατίας». Βαπτιζοντας, φυσικά, κατά το δοκούν, «τρομοκρατία» κάθε μορφή αντίστασης στον καπιταλισμό και την αναδυόμενη παγκοσμιοποιημένη μορφή του που συνιστά το σύγχρονο ολοκληρωτικό μοντέλο διακυβέρνησης

Πάτρα - Ολυμπιακή πόλη

Κατά τη διάρκεια των αγώνων, η πόλη θα αστυνομοκρατείται. Όπως ανακοίνωσε ο γενικός επιθεωρητής Φώτης Μπουραντάς, οι ολυμπιακές εγκαταστάσεις θα περιφρουρούνται από δύναμη 800 αστυνομικών³², ενώ *«το σύνολο των δυνάμεων θα είναι 1057 άτομα, συμπεριλαμβανομένων των αξιωματικών των Ενόπλων Δυνάμεων και των εθελοντών»³³*, κατά δήλωση του Βασιλή Κωνσταντινίδη, διευθυντή της Διεύθυνσης Ασφάλειας Ολυμπιακών Αγώνων.

Το λιμάνι της Πάτρας θυμίζει φυλακές υψίστης ασφαλείας. Το σχέδιο ασφαλείας του λιμανιού *«περιλαμβάνει 4.000 μέτρα περίφραξης, 37 κάμερες που παρακολουθούν κάθε κίνηση, ενώ θα χωριστεί και ο μόλος Αγίου Νικολάου από το υπόλοιπο λιμάνι με συρόμενες πόρτες που θα φρουρούν λιμενικοί...»³⁴*. Το ηλεκτρονικό σύστημα παρακολούθησης των λιμενικών εγκαταστάσεων και των ολυμπιακών χώρων έχει τεθεί σε λειτουργία από τα τέλη Μαΐου. *«Πρόκειται για ένα δορυφορικό κέντρο ελέγχου, το οποίο θα είναι συνδεδεμένο με τον κεντρικό υπολογιστή που βρίσκεται στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και θα δίνει όλες τις πληροφορίες, όπως ύποπτες κινήσεις πολιτών, προσπάθειες διείσδυσης υπόπτων στο λιμάνι ή στους ολυμπιακούς χώρους. Το κέντρο ελέγχου θα βρίσκεται στις εγκαταστάσεις του Κεντρικού Λιμεναρχείου Πάτρας. Θα υπάρχει ακόμη η δυνατότητα παρακολούθησης σταθερής και κινητής τηλεφωνίας»³⁵*.

³¹ Εφημερίδα Ελευθεροτυπία, 17/01/2004

³² Εφημερίδα Αλλαγή, 09/06/2004

³³ Εφημερίδα Ημέρα, 10/06/2004

³⁴ Εφημερίδα Τα Γεγονότα, 20/05/2004

³⁵ Εφημερίδα Αλλαγή, 20/05/2004

Στο όνομα της «αναβάθμισης της εικόνας της Πάτρας ενόψει Ολυμπιακών Αγώνων», μπαίνουν στο στόχαστρο μετανάστες και αθίγγανοι. Σε σύσκεψη τοπικών φορέων, την Πέμπτη 3 Ιούνη, διαπιστώθηκε ότι «δημιουργούν αισθητικό πρόβλημα και προβλήματα υγιεινής» και αποφασίστηκε από την επόμενη μέρα η Αστυνομία να αναλάβει τη σύλληψη και απέλαση των μεταναστών που δε διαθέτουν τα νόμιμα έγγραφα διαμονής και εργασίας αλλά και την απομάκρυνση των αθιγγανων που δε διαμένουν σε έναν από τους τέσσερις καταυλισμούς³⁶. Την ίδια ώρα, κανένας φορέας δεν ενοχλείται από την καταναγκαστική πορνεία στην οποία υποβάλλονται αλλοδαπές, στο πλαίσιο του πακέτου υπηρεσιών των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της περιοχής.

Και όπως είναι προφανές, η καταστολή ήρθε για να μείνει. Όπως δήλωσε και ο Πελοπίδας Αγγελόπουλος, Α' Υπαρχηγός του Λιμενικού Σώματος, «τα μέτρα ασφάλειας ενόψει Ολυμπιακών Αγώνων θα παραμείνουν εξίσου σταθερά και μετά»³⁷. Περίφραξη και καταπίεση δημοσίων χώρων, 24ωρη ηλεκτρονική παρακολούθηση στους δρόμους και στις τηλεφωνικές συνομιλίες, κυνήγι και γκετοποίηση των ήδη εξαθλιωμένων μεταναστών, η σχεδιαζόμενη άρση του πανεπιστημιακού ασύλου στο χώρο του Πανεπιστημιακού Γυμναστηρίου με ισχυρή παρουσία αστυνομικών δυνάμεων καθώς και το δυσβάσταχτο οικονομικό κόστος συνθέτουν το ζοφερό σκηνικό του εφιάλτη της καθολικής κυριαρχίας στην Πάτρα, στο όνομα της «μεγάλης γιορτής της ανθρωπότητας»!

Φυσικά, οι κατασταλτικές πολιτικές δεν περιορίζονται μόνο στη μητροπολιτική Αθήνα και στις υπόλοιπες 4 ολυμπιακές πόλεις (Θεσσαλονίκη, Βόλος, Πάτρα, Ηράκλειο), αλλά επηρεάζουν το σύνολο της χώρας.

Οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της Ολυμπιάδας

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες πέρα των κοινωνικών και εργασιακών επιπτώσεων, επιφέρουν σωρεία εγκληματικών συνεπειών σε ό,τι αφορά το οικιστικό και φυσικό περιβάλλον. Το κράτος μετονομάζει το κέρδος των αφεντικών σε «δημόσιο συμφέρον» και την καταστροφή του περιβάλλοντος σε «βιώσιμη ανάπτυξη». Οι επιπτώσεις συμπεριλαμβάνουν οικιστικές επεμβάσεις σε αδόμητες περιοχές, αποχαρκτηρισμούς δασικών περιοχών, βάνουσσες αλλοιώσεις σε περιβάλλοντα μνημειακού-ιστορικού χαρακτήρα και αλλοιώσεις του φυσικού τοπίου κατά μήκος νέων οδικών αξόνων.

Το **Ολυμπιακό Χωριό** χτίζεται στις πλαγιές της Πάρνηθας σε μια αποχαρκτηρισμένη έκταση γεωργικής γης υψηλής παραγωγικότητας, με αποτέλεσμα να περιορίζονται οι αντιρρυσπαντικές δίοδοι αερισμού του λεκανοπεδίου, καθώς «επιδιώκεται η θεραπεία ενός όλως εξαιρετικού σκοπού υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος (Ολυμπιακοί Αγώνες) συνδυαζόμενου μάλιστα με δεσμεύσεις της χώρας»³⁸.

Το **Ολυμπιακό Κωπηλατοδρόμιο** κατασκευάζεται στον ιστορικό χώρο του Μαραθώνα, τον τελευταίο εναπομείναντα διασωθέντα υγροβιότοπο της Αττικής, στον Σχινιά, με αποτέλεσμα την αλλοίωση του φυσικού και ιστορικού περιβάλλοντος.

Το **Ολυμπιακό Γυμναστήριο** στο Γαλάτσι χτίζεται σε περιοχή που είχε χαρακτηριστεί αναδασωτέα. Το Συμβούλιο της Επικρατείας απέρριψε προσφυγή κατοίκων του δήμου Γαλατσίου, καθώς μια μέρα πριν την εκδίκαση ο τότε υφυπουργός αθλητισμού Νάσος Αλευράς προέτρεψε τους δικαστές να «δώσουν τη δέουσα απάντηση σε εκείνους που με σκοπιμότητα θέτουν εμπόδια στην πορεία της χώρας για την διοργάνωση των καλύτερων Ολυμπιακών Αγώνων»³⁹.

Η **Μαραθώνια Διαδρομή** απαιτήσε την επέκταση της Λεωφόρου Μαραθώνος με αποτέλεσμα την περαιτέρω υποβάθμιση του περιβάλλοντος (κοπή 8500 δέντρων, αλλαγή μικρο-κλιματικών συνθηκών, αύξηση θορύβου και ρύπων). Ο Κηφισός εξαφανίζεται

³⁶ PatrasToday, 04/06/2004

³⁷ Εφημερίδα Ημέρα, 20/05/2004

³⁸ Από την απορριπτική εισήγηση στο Συμβούλιο της Επικρατείας

³⁹ Εφημερίδες, 07/12/2001

ως ποταμός για να μετατραπεί σε αυτοκινητόδρομο, τμήμα του λεγόμενου **Ολυμπιακού Δακτυλίου**.

Ο Υμηττός, ένας από τους τελευταίους εναπομείναντες ελεύθερους δασικούς χώρους της Αττικής, καταστρέφεται για να κατασκευαστεί **Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης** για λογαριασμό της ΔΕΗ. Αντίστοιχες περιβαλλοντικές καταστροφές επιφέρει και η κατασκευή άλλων ολυμπιακών έργων, όπως το **Ιστιοπλοϊκό Κέντρο** στον Άγιο Κοσμά, το **Ολυμπιακό Ιππικό Κέντρο** και το **Σκοπευτήριο** στον κάμπο των Μεσογείων, το **Γυμναστήριο Άρσης Βαρών** στο Σελεπιτσάρι της Νίκαιας, το **Ολυμπιακό Τραμ**.

Το μητροπολιτικό πάρκο στο πρώην αεροδρόμιο του Ελληνικού καθίσταται μια ψευδής εξαγγελία, καθώς στο χώρο αυτό κατασκευάζονται μια σειρά Ολυμπιακά έργα και άλλες εγκαταστάσεις, ενώ σχεδιάζεται η οικοδόμηση κατοικιών σε ένα σημαντικό τμήμα του χώρου. Η παραλία του Σαρωνικού, από το Φάληρο μέχρι τη Βουλιαγμένη, μεταλλάσσεται σε ένα οικιστικό συνεχές που περιλαμβάνει αθλητικές εγκαταστάσεις, μαρίνες, κτιριακές εγκαταστάσεις με εμπορικές δραστηριότητες και ελάχιστες ακτές για κολύμβηση.

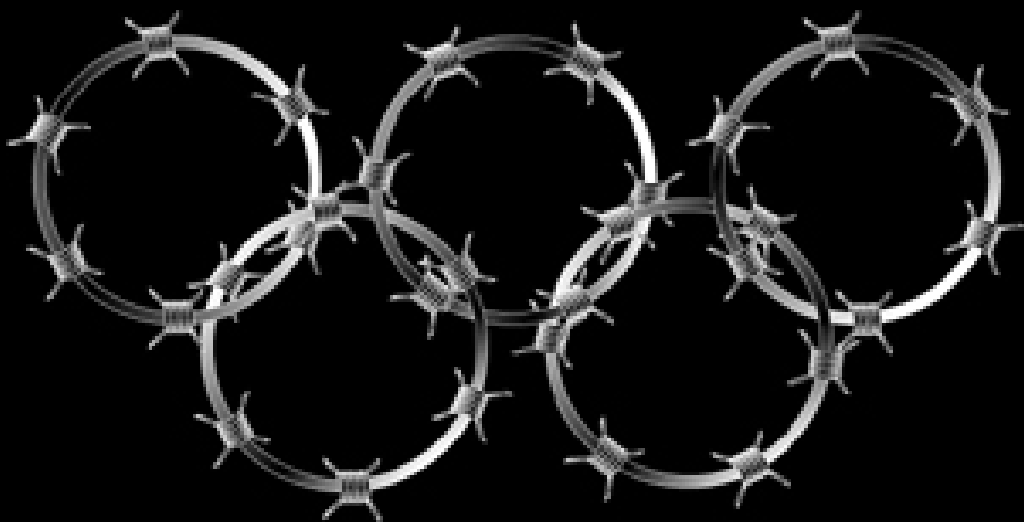
Σύμφωνα και με μία έρευνα του ΕΜΠ οι επιπτώσεις, αν δεν εξεταστούν μεμονωμένα για κάθε ολυμπιακό έργο, δρουν πολλαπλασιαστικά και αθροιστικώς αρνητικά τόσο στο περιβάλλον όσο και στα ανθρώπινα συστήματα.

Τέλος, αντίστοιχες περιβαλλοντικές καταστροφές, στο όνομα του «δημοσίου συμφέροντος», καταγράφονται σε όλες τις ολυμπιακές πόλεις, όπως για παράδειγμα ητσιμεντοποίηση του ποταμού Κραυσίδωνα στο Βόλο στο πλαίσιο του «εκσυγχρονισμού» των μετακινήσεων και των μεταφορών.

Η Ολυμπιάδα αποτελεί ένα «δούρειο ίππο» της μονοπώλησης της βίας από το κράτος, της ελαστικοποίησης της εργασίας, της λεηλάτησης του περιβάλλοντος και της μετατροπής του πολιτισμού σε κιτς μεγαλοϊδεατισμό. Υπό τις υπάρχουσες συνθήκες, στόχος δεν μπορεί να είναι η ματαίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά λειτουργώντας ως οδόφραγμα σε εκφάνσεις του συστήματος, όπως οι Ολυμπιακοί, να καταφέρουμε να προκαλέσουμε τις απαραίτητες ρωγμές, που με την ωρίμανση του κινήματος θα οδηγήσουν στην καταστροφή του καπιταλισμού.

Αυτή η επιτακτική ανάγκη δεν δύναται, φυσικά, να εκφραστεί μέσω κινήματων με ιεραρχικό και γραφειοκρατικό χαρακτήρα, ούτε από ρεφορμιστικές οργανώσεις (π.χ. Παγκόσμιο Κοινωνικό Φόρουμ) ή Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, που επιχορηγούνται από αυτούς που υποτίθεται ότι πολεμούν και των οποίων οι προτάσεις για ενίσχυση της «κοινωνίας πολιτών» και η προέλευση των αποφάσεων από μια απόμακρη κεντρική επιτροπή αρκούν για να δείξουν τη φενάκη και τον εγκλωβισμό τους. Σε ό,τι αφορά τους θιασώτες του κρατικιστικού «σοσιαλισμού», η παρορμητικής αδυναμία αποδέσμευσης από τις κυρίαρχες σημασίες του θεσμισμένου φαντασιακού σύμπαντος του καπιταλισμού, η διάψευση των βεβαιοτήτων του «επιστημονικού σοσιαλισμού» και η από μέρους τους υποστήριξη όλων των δικτατοριών επί του προλεταριάτου ανά τον πλανήτη, έκαναν σαφή το λόγο της αγκίστρωσης κάποιων νεοκομιστάρων σε αυτή την ιδεολογία: είναι η ιδεολογία της κυριαρχίας τους!

Εκεί που η εξεγερμένη αξιοπρέπεια αντιπαρέρχεται την «υπάρχουσα ατιμία» προτάσσοντας την πραγμάτωση της ελευθερίας διαμέσου της ελευθερίας των άλλων, την αλληλεγγύη και την αυτονομία, εκεί αναπτύσσεται και γιγαντώνεται ο αντικαθεστωτικός αγώνας...

Αντιεξουσιαστική Κίνηση Πάτρας

Τ.Θ. 1098, 26100 Κεντρικό Ταχυδρομείο Πάτρας
patra@resistance2003.gr – www.resistance2003.gr

Ιούνιος 2004